Številka: 0073-13/2026/2

Datum: 5. 11. 2026

Zadeva: Odgovor na prejeto pripombo Pošte Slovenije d.o.o.

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljevanju: agencija) je, dne 25. 8. 2026, na svoji spletni strani objavila predlog Splošnega akta o računovodskih informacijah in izračunu neto stroška obveznosti univerzalne poštne storitve (v nadaljevanju: Predlog) s katerim namerava nadomestiti veljavni Splošni akt o računovodskih informacijah in izračunu neto stroška obveznosti univerzalne poštne storitve (Ur. l. RS, št. 110/20, v nadaljevanju: Splošni akt).

Agencija je Predlog pripravila na pobudo ugotovitev Računskega sodišča v Revizijskem poročilu »Izvajanje in financiranje univerzalne poštne storitve« z dne 20. 12. 2024. Računsko sodišče je ugotovilo, da »ZPSto-2 kot tudi Splošni akt ne določata jasne vsebine pojma nepravičnega finančnega bremena in objektivnih ter nedvoumnih kriterijev, na podlagi katerih bi agencija lahko izvedla ustrezno presojo njegovega nastanka.« Splošni akt v 10. členu določa, da se breme šteje za nepravično, kadar izvajalec glede na svoj obseg sredstev, tržni položaj, finančno stanje in koristi zaradi statusa izvajanja univerzalne storitve, stroškov obveznosti ne more nositi brez ogrožanja ekonomske vzdržnosti poslovanja. Agencija je predlagala višino praga, da bi ugotovljeni neto strošek postal tudi nepravično finančno breme, ko bi presegel 3 % vseh prihodkov izvajalca univerzalne storitve. Agencija utemeljuje prag nastanka nepravičnega finančnega bremena, s kriterijem 3 % ustvarjenih prihodkov iz izvajanja univerzalne storitve, saj je le-ta najbolj zastopan med državami članicami evropske unije. S tem 10. člen splošnega akta povezuje pravni standard s konkretnimi ekonomskimi merili in zahteva objektivno, dokazljivo oceno sposobnosti izvajalca, da stroške absorbira z rednimi prihodki in notranjimi prihranki iz učinkovitosti. Agencija je ugotovitev Računskega sodišča vključila v predlog splošnega akta z objektivnim in nedvoumnim kriterijem, ki se bo lahko določil od vsakokratnih letnih prihodkov ustvarjenih z izvajanjem univerzalne storitve.

Agencija je pozvala zainteresirano javnost k podaji pripomb, predlogov in mnenj k Predlogu najkasneje do 25. 9. 2026. Do navedenega roka je pripombo posredovala Pošta Slovenije d.o.o. (v nadaljevanju: Pošta Slovenije).

Pošta Slovenije je, dne 21. 9. 2026, posredovala pripombo, da se v 10. členu Splošnega akta prag za ugotovitev nepravičnega finančnega bremena določi v višini 2 % ustvarjenih prihodkov iz univerzalne storitve in ne 3 %, kot je predlagala agencija.

Pošta Slovenije je svojo pripombo podkrepila z navedbo, da Predlog temelji na vsebini analize, ki jo je za agencijo izvedla svetovalna družba EconLab d.o.o. in jo je agencija povzela v javno objavljenem dokumentu marca letos in kjer izračun neto stroška univerzalne storitve ter opredelitev nepravičnega finančnega bremena sloni na razmerju med neto stroškom in prihodki

univerzalne storitve. V navedeni analizi je bil kot približek običajnemu poslovnemu tveganju uporabljen kazalnik volatilnosti EBIT marže. EconLab d.o.o. je na podlagi podatkov izračunal volatilnost EBIT marže Pošte Slovenije v višini 2,0 % ustvarjenih prihodkov iz izvajanja univerzalne storitve ter izvajalcev zamenljivih poštnih storitev v višini 2,2 %. Na tej podlagi je izvajalec analize predlagal, da se prag za določitev nepravičnega finančnega bremena določi pri 2 % ustvarjenih prihodkov iz univerzalne storitve, pri čemer je agencija navedeno povzela v prej navedenem dokumentu vendar se Pošta Slovenije s tem ni strinjala in to podkrepila z mnenjem, da imajo izvajalci zamenljivih storitev drugačno osnovno dejavnost, kot Pošta Slovenije. Agenciji je predlagala, da naj zaradi drugačne dejavnosti izvajalcev zamenljivih poštnih storitev, katerih osnovna dejavnost je tiskarstvo, naredi dodatne simulacije na osnovi podatkov družb, ki se ukvarjajo z distribucijo poštnih pošiljk v lastni mreži.

Agencija je argumente Pošte Slovenije sprejela in v nadaljevanju smiselno analizirala prakse držav evropske unije pri določanju praga nepravičnega finančnega bremena. Primerjalna analiza praks držav članic kaže, da se presoja nepravičnega finančnega bremena v večini primerov opira na vnaprej določene kvantitativne prage, vezane na razmerje med neto stroškom univerzalne poštne storitve in finančnimi kazalniki izvajalca. To potrjuje utemeljenost pristopa, pri katerem se obstoj nepravičnega finančnega bremena presoja na podlagi jasno opredeljenega in merljivega praga. V nadaljevanju je agencija opravila pregled nacionalnih pristopov in regulativnih praks v državah evropske unije s pomočjo dokumenta ERGP[1] z naslovom »Report on the financing of USO[2]« iz novembra 2025, kjer je predstavljenih 17 držav v katerih zakonodaja določa, kdaj je finančno breme nepravično.

Najpogosteje uporabljen kriterij med 17 državami članicami evropske unije, ki imajo določeno definicijo nepravičnega finančnega bremena predstavlja neto strošek izvajanja univerzalne storitve glede na % ustvarjenih prihodkov iz univerzalne storitve in sicer v višini 3 % ustvarjenih prihodkov iz izvajanje univerzalne storitve.

Agencija na ta način upošteva načelo simetrične porazdelitve rezultatov poslovanja: če izvajalec v okviru regulirane dejavnosti ohrani možnost ustvarjanja presežkov v ugodnih letih, mora praviloma nositi tudi izgube, ki izhajajo iz običajnega poslovnega tveganja. Takšno tveganje vključuje nihanja povpraševanja, stroškovne šoke, makroekonomske cikle ter tudi običajno raven regulativnega trenja. Regulativno trenje je neločljiv del vsake cenovne regulacije, saj se regulirane cene in pogoji storitev določajo vnaprej, medtem ko se stroški in tržne razmere prilagajajo sproti.

Agencija zaključuje, da neto strošek univerzalne storitve predstavlja nepravično finančno breme takrat, ko preseže 3 % prihodkov iz izvajanja univerzalne storitve. Neto strošek, ki je nižji od tega praga, ni upravičen do kompenzacije in ga nosi izvajalec univerzalne storitve sam, saj takšna obremenitev po presoji agencije še ne ogroža finančne vzdržnosti izvajanja izvajalca univerzalne storitve, hkrati pa predstavlja dovolj visok prag, ki izvajalca spodbuja k učinkovitemu izvajanju te

[1] ERGP - European Regulators Group for Postal Services (Evropska skupina regulativnih organov za poštne storitve)
[2] Report on the Financing of USO (Poročilo o financiranju univerzalne poštne storitve)

storitve. Na ta način je agencija določila objektiven, nedvoumen in preverljiv kriterij, ki se določi na osnovi podatkov izvajanja univerzalne storitve v prejšnjem letu.